

Vesti iz Jugoslavije

Prvi krediti za ceste
Ljubljana, 19. jul. — "Jugoslovanski kurir" poroča, da je ministrstvo za javna dela poslalo ministrstvu za gradbeništvo licitacije za gradbeništvo na novih cestah v Sloveniji. Teh licitacij pa da gradbeništvo ne more razpisati, ker da še niso gotovi koncepti, ki jih mora pripraviti ministrstvo za javna dela. Teh licitacij pa da gradbeništvo ne more razpisati, ker da še niso gotovi koncepti, ki jih mora pripraviti ministrstvo za javna dela.

Tragedija v Kamniških planinah
Kamnik, 18. julija. — Ni se še povsem razbohotilo poletje — še komaj pred dnevi je svež sneg padel na gorske vrhove — pa so že planine izterjale svojo prvo žrtev. Včeraj popoldne je na Košutni nad Kravcem padel čez steno 30-letni usnjarski pomočnik Viktor Brejce, zaposlen v znani Knaflčevi tovarni usnja v Kamniku, in se ubil.

V soboto se je večja družba Kamničanov odpravila na Kravce na izlet. Včeraj so odšli na krajsko turo dalje proti Korenu, da bi natrgali planink. Viktor Brejce je bil v družbi s Stefanom Pižmohom, ki je kot skladiščnik prav tako zaposlen v Knaflčevi usnjarni. Blizu Mokrice sta se opoldne razšla vsak v svojo smer. Ko se je pozneje vsa družba v koči na Kravcu vnovič sešla, Brejca ni bilo nazaj. Tovariši so ga čakali do pozne noči, a ko so le čakali zaman, so se vrnili v Kamnik in takoj obvestili reševalno postajo SPD. Še ponoči se je reševalna ekspedicija odpravila na Kravce, da je že na vse zgodaj začela iskati sledu za pogrešanim planincem. Slutnja je na žalost postala resnica. Pod Košutno so Viktorja Brejca, ki je med vzpenjanjem za najlepšimi planinkami zdrknul v prepad, našli mrtvega.

Truplo so takoj naložili na nosilnice in ga prenesli v dolino do Ribje peči pri Kopaču, od koder so ga potem z avtom prepepeljali v Kamnik, da ga položijo na mrtvaški oder. Pokojni Viktor Brejce je bil izredno simpatičen, dober in trezen fant. V Knaflčevi usnjarni je bil zaposlen kakšnih 8 let. Predstojniki so ga cenili kot vestnega delavca, tovariši so imeli v njem vernega, iskrenega druga. Po rodu je bil iz Dolenjih Novakov pri Idriji, od koder se je bil s starši preselil v Kamnik. Lani mu je umrl oče in od takrat je bil Viktor najboljša opora materi, a zmerom je bil tudi najskrbnejši brat svoji sestrji, medtem ko druga dva brata živita v Franciji in Italiji.

RUBEŽ NA RAZSTAVI

Ljubljana, 18. julija. — Najbrž nihče ni pričakoval, da bo v zvezi z umetniško razstavo Inkiostrova-Loboda, ki je vzbujala te dni mnogo zanimanja med občinstvom, pa sta jo priredile podaljšala še do prihodnje nedelje, Ljubljana doživela senzacijo, kakršne najbrž ne pomni kronika kulturne Evrope in vsega sveta.

Danes opoldne se je v Jakopičevem paviljonu iznenada pojavila ga. Irene Czipott, zasebnica iz Gajeve ulice 1, v spremstvu izvršilnega organa okrajnega sodišča, postrežke in še nekaj mož, in slikarju Dalmatiku Inkiostroju izročila sodno listino, ki ji dovoljuje "v izterjavo izvršljive terjatve v znesku 3600

din" in pripadajočih stroškov "rubež, hrambo in prodajo premakljivih reči vsake vrste, zlasti slik, razstavljenih v Jakopičevem paviljonu". Iz kataloga, ki sta ga izdala razstavljalca, je razvidno, da je bil Inkiostro zastopan s 45 olji in oljnatimi motipijami, ki dosežajo po ceni skupno prodajno vrednost okrog 120.000 din, a predstavljajo obenem tudi doberšno mero vsega umetniškega življenjskega dela.

Pri rubežih ni navada, da bi se zaplenjeni predmeti ocenjevali na mestu, temveč pripuščajo zakon terjajoči stranki široko možnost lastne presoje, da da zarubiti toliko in tiste reči, katerih stvarna vrednost jamči kritje dolga. Irene Czipott se je te zakonite možnosti poslužila na velikopotezen način. Za dolg v znesku 3.600 din, ki je v procesu narasel še za nekaj kovačev, je zahtevala od izvršilnega organa, da zarubi vsa razstavljena Inkiostrova dela v skupni vrednosti 120.000 din. Zaman so ostale vse prošnje in prigovori, zaman vse prizadevanje Riharda Jakopiča, ki je prihitel v paviljon in skušal razumno, pomirljivo vplivati na upnico. Zaman sta Inkiostri in Jakopič ponujala vse možne garancije, da se polovica dolga izplača takoj, druga polovica pa ob zaključku razstave. Nekaj del je bilo že prodanih. Ga. Irene Czipott je brez usmiljenja dala sneti raz stene Inkiostrojeva dela in jih odpeljati v neko zasebno shrambo, da jih razproda za kritje neznanega dolga.

V izvrševanju rubeži pozna sodišče več postopkov. Najpogostejši je pač ta, da se predmeti opremijo z rubežnim znakom in se pustijo na mesto, dokler jih sodišče ne proda. Ne more biti dvoma, da bi takšen postopek lahko nudil tudi ge. Irene Czipott zadosti jamstva, saj predstavlja že dvojno ali trojno del, ki jih je Inkiostri razstavil, vrednost njene terjatve z vsemi stroški vred. Ga. Irene Czipott se s takšnim jamstvom ni zadovoljila, temveč je dala brez pomisleka razdreti celotno razstavo. Od človeka, ki pride z eksekutorjem na umetniško prireditel, kajpak ne moremo pričakovati do likovnih del tistege toplega, dostojanstvenega odnosa, s kakršnim prihajajo v razstavne dvorane ljudje, ki jih je privedel čisti, umetniški interes. Toda tu ne gre za estetske probleme, tu gre samo še za vprašanje, do kakšne meje sme nekdo v iskanju pravice, ki mu jo je sodišče formalno priznalo. V tem pogledu je bilo ravnanje Irene Czipott pač brez mere.

Ko to pišemo, se kajpak ne maramo in ne moremo dotikati računov, ki jih imata med sabo katerikoli upnik in dolжник. A poleg žalitve in škode, ki jo je upnica storila akad. slikarju Dalmatiku Inkiostroju — prav zadnji dnevi razstave so namenjeni prodaji — je zagrešila tudi težko brezobzirnost na naslov akad. kiparja Petra Loboda, čigar delu je s tem porušila okolje in mu v veliki meri zavrla uspeh. — ("Jutro".)

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Težkoče ljudske fronte v Franciji

V senci mednarodnih dogodkov se malo čuje o težkočah, ki jih ima ljudska fronta v Franciji. To še ne pomeni, da je izgubila širši politični pomen. Zakaj, zmaga ljudske fronte v maju 1936 in vlada Leona Bluma pomenita boj proti fašistični nevarnosti v deželi in ustvarjanje bloka demokracije, bloka za obrambo miru in kulture na svetu.

Težkoč sicer ni treba precejevati. Ni pa prav, če bi podcenjevali njih pomen. Negotovitost situacije izvira iz samega nje značaja. Predpogoj za uspeh takega političnega bloka je, da stoji pod vodstvom delavskega razreda. In da se do tega pride, je potrebno, da proletarske stranke dosežejo maksimum soglasnosti. Žal, da ti dve dejstvi v Franciji ne obstojata.

Vladi Leona Bluma je rušil kapital. Senat je bil orodje v njegovih rokah. Socialisti so vodili oster boj proti njemu. Zahtevali so ali da naj se odpravi ali pa demokratizira. V tej akciji so ostali komunisti rezervirani. — Niso se sicer izrekli proti zahtevam socialistov, a jih tudi podpirali niso. To je bilo dovolj, da so se nastala nesoglasja ob znanem članku Dimitrova ob dvajsetletnici Rusije še poglobila.

Na drugi strani je pa nastalo vzemirjenje v vrstah radikalne in radikalno-socialistične stranke. Desno krilo se je umakalo. Na zborovanju v Klermont-Ferranu je nedavno Marks Dornog poudaril, da se v celi vrsti srezov snuje protisocialistični blok tudi z reakcionarci.

V tej situaciji so prišli socialisti v položaj obrambe. Zavedajo se, da je potrebno razširiti in poglobiti program ljudske fronte, so po svojem kongresu predložili konkretne predloge. V odboru predlogov komunisti niso podprli, ker stoji na stališču, da je treba radikalne socialiste brezpogojno obvarovati pred razkolom. To stališče pa socialistom seveda ni bilo všeč.

Diskuzija je potem dobila javen značaj. "Humanite" je objavil 28. junija Thorresovo pismo socialistom. V njem je predlagal skupno akcijo v korist Španije. "Populaire" je objavil 1. julija odgovor Pavla Faureja na to pismo. Generalni tajnik Faure poudarja, da je zavezniška stranka zavrgla brez konkretnega odgovora predlog socialistov z dne 4. maja, da se izdela načrt skupne akcije v obče in glede republikanske Španije posebej. Brez odgovora je ostal enak predlog z dne 27. maja. — Dalje zamerja pisec neprestane napade na socialiste, ki jih objavlja "Humanite". Tako pravi Faure: Včeraj ste toliko zametavali naše predloge v ljudski fronti, ki so imeli namen, da dajo gibanju nov pollet iz leta 1936.

Prej ali slej se morata rešiti vprašanji zunanje-politično in finančno, ki ju ima pred seboj ljudska fronta. Istotako se bodo prebrodila nesoglasja med proletarskimi strankami. Jamstvo za to so široke ljudske množice, predvsem proletarijat, zakaj, razvoj se ne more ustaviti. Ostajanje na enem mestu pa, žal, je prepogosto pomeni tudi — nazočanje in zamud.

S tega razloga smo uverjeni, da bo francosko razredno delavstvo presojo položaj pravilno in pravočasno delalo, da podpre razvoj.

Spioni Republic Steel so se izpovedali

(Nadaljevanje s 1. strani.)
dai Republic Steel Co., ki je bil v službi CIO kot organizator. On se je seznanil s J. Williamsom, načelnikom Girdlerjeve policije, kateremu je bil predstavljen kot "mr. Hillis od American Steel Instituta." zveze magistratov. Rekel je, da mu je družba ponudila \$1400 in kokašjo farmo, ako preneha z organiziranjem in zapusti Cleveland.

Njega so unijski uradniki pričeli sumiti izdajstva in vohunstva, ko je bilo več delavcev odslovljenih ali pa so jim bossi zagrozili kmalu potem, ko jih je on vpisal v unijo.

Člani unije United Electrical, Radio & Machine Workers protestirajo proti izprtju pred tovarno Philco Radio Co. v Philadelphiji.

Ljudsko štetje in podatki o tujerodcih

Mnogo splošnih socialnih in prosvetnih organizacij je postavilo spomenico na ravnatelj federalnega statističnega urada, v kateri se nujno priporoča, naj se pri prihodnjem ljudskem štetju leta 1940 ohranijo ista vprašanja, postavljena v štetju leta 1930, glede tujerodcev, zlasti glede njihovega rojstnega kraja, naturalizacije, materinske in rojstnega kraja očeta in matere. Poudarila se je potreba za nadaljevanje teh podatkov, ker je mogoče, da se v prihodnjem ljudskem štetju opustijo nekatere vprašanja za tujerodce valed rastoče potrebe po drugih podatkih in vsled velikega nazadovanja priseljencev.

"V jako velikem številu slučajev je materinsčina prepotreben podatek, kajti po njej se sodi o narodnosti in kulturnem ozadju," poudarja spomenica. "Brez podatkov o materinsčini bi takoj narodnosti tujerodcev kot židov in Ukrajincev popolnoma izginele iz uradnih statistik, druge pa; kot Čehi, Slovaki, Srbi, Slovenci in Hrvati, bi izgubili individualno identiteto. Nemci iz Čehoslovaške bi bili le znani kot Čehoslovaki, primorski Slovenci in Hrvatje iz Istre bi bili naštet kot Italijani itd. Ako ne bi imeli podatkov o materinsčini v ljudskem štetju leta 1930, kako bi vedeli, da smo imeli 1.153.624 priseljencev iz Rusije, pa le 315.721 Rusov; da mnogo izmed nemško govorečih priseljencev je prišlo tudi iz drugih dežel poleg Nemčije in Avstrije; da le 72,4 odstotkov izmed 1.268.583 priseljencev iz Poljske je bilo poljske narodnosti; da smo imeli 1.222.658 tujerodnih židov; da je Čehoslovačija poslala sem znatno več Slovačkov kot Čehov?"

Enake važnosti so podatki glede "rojstnega kraja očeta in matere." Po ljudskem štetju leta 1930 je bilo v Združenih državah 26.082.129 oseb rojenih v Združenih državah od tujerodnih ali mešanih staršev. Ravno taki podatki so razodeli dejstvo, da 73,3% prebivalstva mesta New Yorka, 71,5% prebivalstva Bostona, 64,9% prebivalstva Chicaga in več kot polovica prebivalstva večine drugih ameriških velemest so tvorili priseljenec prve in druge generacije, takozvani "foreign-white stock" t. j. priseljenec in tukaj rojeni belokožci, katerih starši ali vsaj en roditelj se je rodil v inozemstvu.

Mnogo socialnih in prosvetnih organizacij naglašajo, da statistike o tujerodcih in njihovih otrokih so bile jako pomembne ne le za proučevanje socialnih smernic, za sociologijo in zgodovinarje, marveč tudi za neopredno praktične važnosti za načrte in izvrševanje vzgojnih programov socialne oskrbe.

Read Lewis, ravnatelj za Foreign Language Information Service, je poudaril sledeče: "Mi smo vedno rabili v dobro svrhu statistične informacije o tujerodcih, zlasti podatke o materinsčini, rojstnem kraju priseljencev in staršev tukaj rojenih, da se ugotovi, katere narodnostne skupine so več v potrebi prosvetnega dela, da more odgovoriti na razna vprašanja o narodnostni sestavi posebnih krajev in da se odbijejo razne krive informacije o tujerodnih skupinah našega prebivalstva. To zadnje je zlasti važno v času rastočih predsodkov in diskriminacij. Neustopnost je v glavnem posledica nevednosti in krivih informacij in

Stavka farmskih delavcev na vzhodu

500 dinarjev revoltiralo na korporacijski farmi

Trenton, N. J. — Petsto poljedelskih delavcev in delavk je revoltiralo proti peonskim razmeram na veliki korporacijski farmi Kings Farm Co. v bližini Morrisville, Pa. Do spontane revolte je prišlo, ko je uprava farme naznanila znižanje plač, in sicer od 20 do 17 centov na uro za ženske in od 25 do 23 centov za moške.

Stavkarji so večinoma mladi fantje in dekleta, ki so garali po deset do dvanajst ur dnevno in sedem dni v tednu. Včasih morajo gaziti po blatu do kolen. Kdor na primer ni hotel delati ob nedeljah, mu je družba za kazen odtegnila pet dni plače. Ti delavci niso pod zaščito nobene postave, ne državne ne federalne, ker vse izključujejo farmake delavce. Tudi odškodninski zakon v slučaju poškodbe jih ne krije, prav tako ne zakon o minimalni plači. Delo na farmi traja okrog šest mesecev na leto, ostalega pol leta naj se pa preživijo od prehrankov svoje "sijajne" plače. "Nam bi se bolje godilo, ako bi bili konji ali prašiči," je rekel neki mlad stavkar.

Vodstvo stavke je prevzela United Cannery, Packing and Agricultural Workers unija (C. I. O.) Stavko skušajo izravnati

zastopniki državnega in federalnega delavskega departmenta, toda pri upravi farme niso do tega poročila še nikdar dosegli. Stavkarje podpirajo unije v bližnjem Bristolu, Pa., in Trentonu, kakor tudi Delavska obramba liga.

ŽENSKA DOMI DELO

Vdovec s tremi sinovi išče žensko srednje starosti za opravljati domača hišna dela na farmi. Mora biti naprednega mišljenja in zadovoljna s življenjem na kmetiji. Stalno delo ako se spoznamemo. Plača po dogovoru. Pišite na naslov: Joseph Potočnik, Route 2, Owen, Wis. — (Adv.)

ŽENITVENA PONUDBA

Vdovec srednjih let se želi seznaniti s Slovenko srednje starosti (od 34 do 42 let), s dekletom ali vdovo s enim otrokom ni izvesta. Na imetje se ne oziram. Biti pa mora naprednega mišljenja. Imam precej prihrankov. Torej če katera resno misli, naj piše na naslov "VDOVEC," 2657 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

VAŽNO ZA VSAKOGA

KADAN pošljete denar v stari knji? KADAN da nameravate v stari knji? KADAN šolite koga iz starega kraja?

KARTE za vse izlete

Potniki s našim posredovanjem potujejo najceneje in zadovoljno. Denarne poljike izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

Y JUGOSLAVIJO	Y ITALIJO
Za \$ 2.50... 100 Din	Za \$ 4.35... 100 Lir
" 5.00... 200 "	" 8.70... 200 "
" 7.50... 300 "	" 13.05... 300 "
" 11.25... 500 "	" 19.58... 500 "
" 22.50... 1.000 "	" 39.16... 1.000 "
" 45.00... 2.000 "	" 78.32... 2.000 "

Navedene cene so podvojene upravniki, kakor je kurs. Poljike tudi denar brzovalnice in izvršujemo toplačila v dolarjih.

V Vašem lastnem interesu je, da pišite nam za cene in poljila

SLOVENIC PUBLISHING CO.

(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18 st. New York, N. Y.

Ali ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete svojcem v domovino.

Vabljeni so vsi prijatelji, sosedna društva, ter splošno val Sloveni v Milwaukee in okolici, da posetijo

LETNI PIKNIK Društva in Zveze "Lilija"

V nedeljo, 7. avgusta, 1938, v Gazvedovem parku (Highway 36, So. 43rd Street.)

Izvanredna zabava. — Prvi nastop pevcev Lilije. — Otroci v slovesni in plesu. — Ring z dobrih krasnih ročnih del. — Denarne nagrade na vstopnice. — Brezplačen prevoz od 8. stih in W. National Ave., ob 1:30, od W. National in 8. 92nd ob 2:30 ter od zemljišča Slov. Avditorija v West Allisu ob 3. uri. — Vsi dobrodošli in vsem prvo vrstno postrežbo in zadovoljstvo jamči

ODBOR.

Peter P. Bell, ki je prehodil 2500 milj dolgo pot iz Wadenbora, I.a., v Seattle, Wash., s svojim dve leti starim otrokom, da najde delo.

Organizacija brezposelnih delavcev, kateri policija ni dovolila vstopa v mestno hišo v Philadelphiji, je nameravala predložiti svoje zahteve.

